

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň JUDr. PhDr. Aleny Novotné, Ph.D. a JUDr. Lady Závaškové ve věci

žalobkyně: **T. D.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Rostislavem Puklem
sídlem Svatoplukova 519, 698 01 Veselí nad Moravou

proti
žalované: **Provident Financial s.r.o.**, IČO 25621351
sídlem Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč
zastoupená advokátkou Mgr. Andreou Stachovou
sídlem Valentinská 92/3, 110 00 Praha 1

o zaplacení 30 956 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 22. června 2021, č. j. 11 C 326/2019-102

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku I. o věci samé **mění** tak, že žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni částku 30 956 Kč s 10% ročním úrokem z prodlení z této částky od 30. 8. 2019 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobkyni na nákladech řízení před soudy obou stupňů částku 46 348,20 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Rostislava Pukla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

- III. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku III. o nákladech státu **mění** tak, že žalovaná **je povinna** uhradit státu na účet Obvodního soudu pro Prahu 4 částku 3 258 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně zamítl rozsudkem ze dne 22. 6. 2021 žalobu na zaplacení částky 30 956 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky ve výši 10 % p.a. od 30. 8. 2019 do zaplacení (výrok I.). Žalobkyni uznal povinnou zaplatit žalované do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 12 777,60 Kč k rukám zástupkyně žalované Mgr. Andrey Stachové, advokátky (výrok II.). Dále žalobkyni uznal povinnou zaplatit státu na účet Obvodního soudu pro Prahu 4 náhradu nákladů řízení, o jejíž výši a lhůtě k plnění rozhodne samostatným usnesením (výrok III.).
2. Předmětem řízení byl nárok žalobkyně na vydání bezdůvodného obohacení. Žalobkyně uhradila žalované na základě neplatných smluv o spotřebitelském úvěru celkem částku 88 956 Kč (podle smlouvy ze dne 14. 12. 2016 částku 33 450 Kč, podle smlouvy ze dne 5. 1. 2017 částku 32 650 Kč a podle smlouvy ze dne 31. 3. 2017 částku 22 856 Kč), takto obdržela od žalované jako zápůjčku celkem 58 000 Kč na základě jednotlivých smluv postupně 22 000 Kč, 24 000 Kč a 12 000 Kč. Jednalo se o spotřebitelské úvěry. Rozdíl zaplacené a obdržené částky představuje žalobní nárok.
3. Soud I. stupně vyšel z listinných důkazů, zejména ze tří písemně uzavřených smluv o zápůjčce, z dokumentu Standardní informace o spotřebitelském úvěru ze dne 14. 12. 2016, ze Zákaznických karet, z karet splátek a tabulek umoření, které vedla ke každému úvěru žalovaná, a z výslechu svědkyně N. G., obchodní zástupkyně žalované. Dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu:
4. Žalobkyně a žalovaná uzavřely tři smlouvy o zápůjčce k refinancování předchozích zápůjček u žalované. RPSN (roční procentní sazba nákladů) dosahovala výše od 114 % do 226 %, více než polovinu nákladů tvořily poplatky za administrativní činnost a za službu „komfortní splácení“, což představovalo zejména hotovostní inkaso splátek. Úrok z úvěru byl sjednán v sazbě 21 až 29%. Obvyklá výše úroků u úvěrů poskytovaných bankami na spotřebu se přitom v dané době pohybovala okolo 10 %, u kontokorentů a revolvingových úvěrů okolo 14 % a u úvěrů z kreditních karet okolo 24 %. Soud I. stupně rovněž dospěl k závěru, že žalobkyni byly při sjednávání zápůjček poskytnuty informace o konkrétním spotřebitelském úvěru, včetně celkové částky, výše splátek, výše RPSN, výše úroků a dalších podmínek smlouvy. Žalovaná vyšla při poskytnutí úvěrů z následujícího hodnocení úvěruschopnosti žalobkyně: žije s manželem, má příjmy ze starobního důchodu a ze zaměstnání jako xxx, manžel pracoval jako vrátný, příjem žalobkyně činil celkem okolo 19 000 Kč, příjem manžela cca 17 000 Kč, celkem tak příjem rodiny činil 35 000 Kč. Tyto údaje obchodní zástupkyně žalované ověřila z pracovní smlouvy, výplatních pásek a důchodového výměru. Dle prohlášení žalobkyně její výdaje činily cca 5 000 Kč měsíčně, toto obchodní zástupkyně žalobkyně žádnými doklady neověřovala, ani nezjišťovala případné závazky k jiným subjektům. Žalobkyně splácela žalované předchozí půjčky se splátkami ve výši 5 000 – 7 000 Kč měsíčně. Sjednávání zápůjček probíhalo tak, že obchodní zástupkyně N. G. kontaktovala žalobkyni telefonicky s nabídkou nového úvěru, poté se sešly doma u žalobkyně, kde obchodní zástupkyně poskytla informace o půjčce. Pokud žalobkyně souhlasila, byl proveden tzv. skóring, kdy se zadaly zjištěné údaje do aplikace žalované, jehož výstupem byly konkrétní podmínky nabízené zápůjčky pro žalobkyni. Jednání obvykle trvalo 30 – 45 minut, žalobkyně byla po celou dobu přítomna, nesděli, že podmínkám půjček nerozumí. Žalobkyně poté splácela zápůjčky prostřednictvím hotovostního inkasa, ne vždy splácela včas a celou výši splátek, ale splácela vždy alespoň část.
5. Soud I. stupně posoudil věc po právní stránce dle ust. § 580, 588, 1813 a 2390 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (dále jen „o. z.“) a podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, (dále také jen „ZSpotřÚ“). Vzal v úvahu rovněž směrnici Evropského parlamentu a rady 2008/48/ES,

zakotvující princip odpovědného půjčování („responsible lending“) a závěry Ústavního soudu ČR, formulované v nálezu ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 4129/2018 („*nezkoumá-li obecný soud, zda úvěrující při poskytnutí spotřebitelského úvěru prověřil schopnost úvěrovaného plánovaný úvěr splatit, zasáhne tím do základního práva spotřebitele na soudní ochranu*“).

6. Dospěl k právnímu závěru, že v daném případě žalovaná splnila povinnost prověřit schopnost úvěrované úvěr splatit. Obchodní zástupkyně žalované měla k dispozici doklady o příjmech žalobkyně a jejího manžela. Celkové příjmy dosahovaly cca 35 000 Kč, což považovala za dostatečnou částku na to, aby žalobkyni zbývaly prostředky na úhradu splátek zápůjček. Obchodní zástupkyně disponovala dostatečnými znalostmi o domácnosti žalobkyně i jejích majetkových poměrech, neboť smlouvu uzavírala u žalobkyně doma, a nebyla to první smlouva, kterou žalobkyně se žalovanou sjednávala. Žalobkyně bydlela ve vlastním domě, neměla zvýšené výdaje na bydlení, zápůjčky využívala ke krytí aktuálních potřeb v domácnosti. Žalobkyně prohlásila, že nemá závazky u jiných poskytovatelů úvěrů a obchodní zástupkyně neměla důvod o tom pochybovat. Skutečnost, že si žalovaná nevyžádala výpisy z účtu žalobkyně ani neprovedla lustraci v NRKI/NRKI (*správně BRKI/NRKI, zkratka Bankovní registr klientů informací a Nebankovní registr klientů informací – pozn. odvolacího soudu*), neměl soud I. stupně za podstatné. Žalobkyně žádné skutečnosti, kterými by konkrétně rozporovala předpoklad žalované, že může zápůjčky splácet, v řízení před soudem I. stupně nevedla.
7. Soud I. stupně nepřisvědčil námitce žalobkyně, že výše úroků a poplatků sjednaných mezi účastníky byla nemravná. Posouzení opřel o stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2014, sp. zn. Cpjn 203/2013, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 44/2014, v němž Nejvyšší soud dospěl k závěru, že „*na ujednání o poplatku za správu úvěru ve smlouvě o úvěru se nevztahuje zákaz těch ujednání ve spotřebitelských smlouvách, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran*“ s odkazem na § 56 odst. 2 obč. zák. č. 40/1964 Sb., jemuž odpovídá ust. § 1813 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., (dále také jen „o. z.“). Soud I. stupně se proto nezabýval přiměřeností výše poplatku za zpracování úvěru a poplatku za hotovostní inkaso, neboť tyto byly ve smlouvách se žalobkyní zcela jasně a srozumitelně sjednány, jednalo se o cenu plnění. Poplatek za hotovostní inkaso představuje úhradu za službu, která byla žalobkyni poskytována, což žalobkyně rozporovala pouze velmi nekonkrétně, aniž by blíže vysvětlila záznamy o inkasování splátek v kartách splátek, které sama k důkazu předložila. V případě sjednání týdenních splátek byl poplatek za hotovostní inkaso vyšší, než u splátek inkasovaných měsíčně. Soud I. stupně hodnotil procentuální podíl z dlužné částky, který musí spotřebitel zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími výdaji spojenými s čerpáním úvěru (RPSN) u předmětných smluv jako velmi vysoký, ale nepovažoval tuto výši za určující pro závěr o nemravné výši nákladů, neboť podstatnou (větší) část RPSN tvořil poplatek za hotovostní inkaso.
8. Soud I. stupně na podporu svého právního posouzení citoval z rozsudků Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 („*v rozporu s dobrými mravy je zpravidla výše úroků sjednaná ve smyslu ustanovení § 658 odst. 1 obč. zák. (nyní § 2392 o. z.), která podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček*“, a ze dne 27. 2. 2007, sp. zn. 33 Odo 236/2005 („*tolíko konkrétní zjištění, zda a kolikánásobně převyšuje dohodnutá výše úroků horní hranici obvyklé úrokové míry u úvěrů poskytovaných bankami, dovoluje učinit závěr, zda výše úroků přesahuje obvyklou úrokovou míru podstatným způsobem. Teprve stav, kdy tomu tak je, odůvodňuje závěr, že jde o ujednání, které je neplatné pro rozpor s dobrými mravy*“). V posledně citovaném rozsudku Nejvyšší soud uvedl, „*že u půjčky na základě smluv uzavíraných mezi fyzickými osobami, zejména v případě, kdy je dlužníkem osoba nacházející se v obtížné finanční situaci, mají na rozdíl od půjček či úvěrů poskytovaných peněžními ústavy výrazně vyšší míru rizikovitosti, a proto –*

v závislosti na okolnostech konkrétního případu – nemusí být nepřiměřený ani úrok, který je dvojnásobkem či trojnásobkem úrokové míry peněžních ústavů“.

9. Pokud byl v případě žalobkyně sjednán úrok ve výši 21 %, resp. 28 % a 29 % ročně a obvyklý úrok u bankovních půjček se pochyboval okolo 10 %, u revolvingů a kontokorentů okolo 14 %, u kreditních karet okolo 24 %, překročil sjednaný úrok obvyklou úrokovou míru poskytovanou bankami maximálně do výše trojnásobku. Proto jej soud I. stupně za nepřiměřeně vysoký nepovažoval.
10. Ani námitce žalobkyně, že jí nebyly dostatečně a včas poskytnuty příslušné informace o nabízených a uzavíraných spotřebitelských úvěrech soud I. stupně nepřisvědčil. Uvěřil výpovědi svědkyně N. G., ve spojení s důkazem formulářem Standardní informace o spotřebitelském úvěru, že sjednání smlouvy trvalo přibližně 30 až 45 minut, že obchodní zástupkyně žalobkyni všechny informace, údaje a podmínky vysvětlila a že byly tyto údaje žalobkyni dostupné i v písemné podobě. Žalobkyně nevznesla vůči těmto důkazům žádné konkrétní námitky, pouze uvedla, že neměla dostatek času se s informacemi seznámit. S ohledem na skutečnost, že obchodní zástupkyně vždy kontaktovala žalobkyni nejprve telefonicky a nebyly to první smluvní zápůjčky u žalované, soud I. stupně nepovažoval argumentaci žalobkyně za relevantní.
11. Soud I. stupně závěrem posoudil smlouvy, které žalovaná se žalobkyní uzavřela, včetně ujednání o úrocích a poplatcích, za platné. Proto neměl vznik bezdůvodného obohacení na straně žalované v podobě žalobkyní uhrazených úroků a poplatků za prokázaný a žalobu zamítl.
12. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalované, jež byla v řízení zcela úspěšná, nárok na náhradu nákladů řízení 12 777,60 Kč, přičemž náklady sestávají z odměny za zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu a daně z přidané hodnoty.
13. Výrok o povinnosti zaplatit náhradu nákladů státu opřel soud I. stupně o ust. § 148 o. s. ř. a protože o výši svědečného nebylo ke dni vyhlášení rozhodnutí rozhodnuto, ponechal rozhodnutí o výši a lhůtě k plnění na samostatné usnesení.
14. O svědečném pro svědkyni N. G. po vyhlášení rozsudku rozhodl usnesením ze dne 1. 7. 2021, č. j. 11 C 326/2019-100 tak, že jeho výše činí 3 258 Kč, rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 7. 2021.
15. Proti všem výrokům rozsudku podala žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce včasné odvolání s odkazem na odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. c), d) a g) o. s. ř. Nesouhlasila se závěrem, že žalovaná řádně posoudila úvěruschopnost žalobkyně. Vytkla soudu I. stupně nesprávné zhodnocení důkazu výpovědi N. G.. Žalovaná neprokázala, že obchodní zástupce žalované ověřil doklady o příjmech žalobkyně. K výdajům žalobkyně pak žádné doklady ani nepožadoval, byly stanoveny hrubým odhadem. To svědčí o naprosté nedbalosti při posuzování úvěruschopnosti. Výpověď svědkyně není podle žalobkyně věrohodná, neboť svědkyně mohla být motivována popsat události odlišně od skutečnosti vzhledem k tomu, že z uzavřené smlouvy obdržela provizi. Svědkyně G. popsala sjednání úvěrových smluv zkresleně, její tvrzení jsou účelová a svědčí jen o obecných principech posuzování úvěruschopnosti. Není pravdou, že žalobkyně předložila svědkyni pracovní smlouvu a výplatní pásky, pracovala totiž pouze příležitostně brigádní formou. Ačkoliv svědkyně vypověděla, že žalobkyně nesplácela půjčky včas, nebylo prokázáno, že z této skutečnosti vyvodila žalovaná nějaký závěr.

16. Žalobkyně chtěla navrhnout svůj účastnický výslech jako důkaz, neučinila tak s ohledem na svůj nepříznivý zdravotní stav po prodělaném infarktu. Karta zákazníka není způsobilá prokázat žádné skutečnosti, neboť ji vyplňovala obchodní zástupkyně žalované. Tzv. skóring proběhl ryze formálně. Podle žalobkyně je evidentní, že sama nebyla schopna posoudit vlastní úvěruschopnost v situaci, kdy nebyla schopna splácet stávající úvěry a za tím účelem si opakovaně půjčovala za nápadně nevýhodných podmínek. Pokud osobnímu sjednání úvěrové smlouvy předcházely telefonické hovory, žalovaná neprokázala, že by jejich obsahem byla jakákoliv domluva nebo vysvětlení podmínek úvěru. Pokud pak jednání trvalo 30-45 minut, během této doby nebylo možné posoudit úvěruschopnost a řádně spotřebiteli vysvětlit veškeré podmínky úvěrové smlouvy. Posouzení úvěruschopnosti žalobkyně neproběhlo s řádnou odbornou péčí zejména proto, že nebyly posouzeny výdaje žalobkyně.
17. Odvolání odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018, v němž Nejvyšší soud dospěl k názoru, že *odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka a klíčová je povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu, a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích.* Žalobkyně v odvolání také zdůraznila význam skutečnosti, že žalovaná neprověřila úvěruschopnost žalobkyně v registrech BRKI/NRKI. Žalobkyně v odvolání setrvala na právním názoru, že ujednání o hotovostním inkasu splátek v předmětných úvěrových smlouvách je neplatné. V mnoha případech proběhl výběr splátek jen jednou měsíčně, ačkoliv byla sjednána služba hotovostního inkasa pravidelně každý týden. Žalovaná tímto ujednáním de facto nutí klienty, aby si tuto službu zvolili, a tím navyšuje cenu úvěrů. Tím se vyhýbá uvedení vysokého smluvního úroku z úvěru ve smlouvě.
18. Co se týče zjištěné RPSN poskytnutých úvěrů, odkázala žalobkyně na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 12. 2010, sp. zn. 33 ICmo 91/2010, který dospěl k závěru, že *maximální dovolenou sazbou pro nebankovní poskytovatele úvěrů je RPSN 100 % p. a.* Názor soudu I. stupně, že RPSN u předmětných úvěrových smluv je v přípustné výši, protože její větší část tvoří poplatky, považuje žalobkyně za nesprávné. Dále odkázala na rozsudek Evropského soudního dvora (dále také jen „ESD“) sp. zn. Ins-42/1568, podle nějž má *„neuvedení údaje o roční procentní sazbě nákladů ve smlouvě o spotřebitelském úvěru za následek, že sjednaný úvěr se považuje za bezúročný a bez poplatků“.* Neuvedení údaje o roční procentní sazbě nákladů může spotřebiteli znemožnit posouzení rozsahu jeho závazků. Dále odkázala na rozsudek ESD CA Consumer Finance C-449/13 (ze dne 18. 12. 2014 – *doplněno odvolacím soudem*), podle nějž důkazní břemeno nese věřitel, neboť spotřebitel zpravidla nemá přístup k dokumentaci o posouzení své úvěruschopnosti, a zpravidla nemá ani odborné znalosti, které jsou pro náležité posouzení úvěruschopnosti zapotřebí.
19. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobě vyhová a přízná žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení a dále rozhodne, že žalovaná je povinna zaplatit státu náhradu nákladů řízení.
20. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobkyně uvedla, že rozhodnutí soudu I. stupně považuje za správné a odvolání žalobkyně za nedůvodné. Posouzení úvěruschopnosti žalobkyně bylo provedeno v souladu s právními předpisy a interními pravidly žalované. O pochybnosti o důvěryhodnosti svědkyně G. žalovaná uvedla, že s ní od roku 2018 nespolupracuje, nelze tedy ani uvažovat o žádné postranní motivaci svědkyně. Žalobkyní tvrzený rozpor v argumentaci žalované, vysvětluje žalovaná takto: ověření úvěruschopnosti v registrech NRKI/BRKI neprováděla, protože v té době nebylo vyžadováno právními předpisy. Prováděla šetření prostřednictvím insolvenčního rejstříku a interních „blacklistů“. Tzv. skóring nebyl v kompetenci obchodního zástupce, svědkyně G. obdržela vyhodnocení klienta od žalované. Skóring zahrnoval také

vyhodnocení skutečnosti, že žalobkyně nesplácela předchozí úvěry pravidelně, proto byly podmínky poskytnutí úvěru méně výhodné.

21. Žalovaná zdůraznila, že předmětem úvěrových smluv byly poměrně nízké částky, vždy nižší než měsíční příjem domácnosti, měsíční splátka po uzavření poslední smlouvy byla snížena o 1 093 Kč. Žalobkyně pracovala na pozici xxx, což podle žalované znamená, že přišla do styku s hospodařením a vykazováním příjmů a výdajů a tudíž žalovaná předpokládá, že má základní finanční gramotnost a porozuměla podmínkám spotřebitelského úvěru. Údaje v kartě zákazníka má žalovaná za průkazné, neboť žalobkyně jejich pravdivost stvrdila svým podpisem. V tomto ohledu odkázala na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 7. 2020, sp. zn. 5 Co 231/2020-97, podle něž jsou zákaznické karty vedené poskytovatelem úvěru a podepsané úvěrovaným dostatečným důkazem o posouzení úvěruschopnosti zákazníka.
22. Žalovaná odmítla názor o neplatnosti ujednání o hotovostním týdenním inkasu, naopak se touto službou snažila vyjít žalobkyni vstříc. Podstatným argumentem je podle žalované skutečnost, že žalobkyně všechny tři zápůjčky splácela a větší část z nich už také splatila. Vzhledem k nižším částkám poskytnutých úvěrů bylo posouzení úvěruschopnosti žalobkyně naprosto adekvátní a v souladu s právními předpisy. Akceptace námitek žalobkyně týkajících se posouzení úvěruschopnosti soudem by byla přepjatě formalistickým výkladem neodrážejícím realitu. Ochrana spotřebitele by podle žalované měla nastoupit až v okamžiku, kdy není schopen poskytnutý úvěr řádně splácet. Žalovaná má postup, kdy žalobkyně napadá platnost smluv po více než čtyřech letech od uzavření předmětných smluv a řádného splácení, za šikanózní výkon práva. Navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného a přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení žalované.
23. V replice k vyjádření žalované žalobkyně odkázala na rozhodovací praxi Finančního arbitra ČR, v níž se opakovaně konstatuje, že žalovaná neplní své povinnosti a při poskytování úvěrů řádně nezkontroluje úvěruschopnost spotřebitelů. Na podporu své odvolací argumentace připojila rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2019, č. j. 74 Co 48/2018-176 a Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 5. 2020, č. j. 16 C 19/2019-82.
24. Odvolací soud po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou a že splňuje náležitosti uvedené v ust. § 205 o. s. ř., přezkoumal napadený rozsudek a řízení, které jeho vydání předcházelo, a to způsobem vyplývajícím z § 212 o. s. ř. a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř., a poté dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
25. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně vyhověl veškerým důkazním návrhům a provedl dokazování v rozsahu, který umožňuje o žalobním nároku rozhodnout. Co se týče skutkového závěru, jak je formulován v odstavci 20. odůvodnění napadeného rozsudku, odvolací soud se s ním ztotožňuje. Odlišný právní názor odvolacího soudu byl přijat na podkladu provedených důkazů, z nichž odvolací soud učinil nad rámec skutkového závěru soudu I. stupně další dílčí skutkové závěry.
26. Žalovaná jako poskytovatel uzavřela se žalobkyní jako spotřebitelem tři smlouvy o zápůjčce, svůj závazek poskytnout zápůjčky ve sjednané výši splnila. Podstatnou okolností smluvních vztahů účastnic řízení je podle odvolacího soudu skutečnost, že všechny tři smlouvy byly poskytnuty za účelem refinancování předchozích úvěrů, který žalobkyně žalované splácela. Ze smluv tedy vyplývá, že ve skutečnosti nebyly žalobkyni vyplaceny jako poskytnutý úvěr částky, uvedené ve smlouvách, ale částečně byly započteny na původní dluhy žalobkyně. Původní dluhy byly zajisté složeny z jistiny, poplatků a úroků a refinancováním se tyto složky pohledávky staly jistinou. Žalovaná na základě tří předmětných smluv takto žalobkyni poskytla celkem částku 58 000 Kč a že žalobkyně na základě těchto tří smluv žalované doposud uhradila 88 956 Kč.

27. Ve smlouvě č. 649690484 ze dne 14. 12. 2016 je uvedeno, že jde o refinancování dřívější Smlouvy o zápůjčce číslo 58762669, na niž žalobkyně dlužila 9 869 Kč. Náklady zápůjčky ve výši 22 000 Kč činí podle této smlouvy 18 776 Kč (pevný úrok 3 793 Kč + za zpracování a flexibilní splácení 5 164 Kč + za administrativní činnost a komfortní splácení 9 819 Kč). RPSN je vyčíslena 226%.
28. Ve smlouvě č. 649706424 ze dne 5. 1. 2017 je uvedeno, že jde o refinancování dřívější Smlouvy o zápůjčce číslo 587629447, na niž žalobkyně dlužila 11 531 Kč. Náklady zápůjčky ve výši 24 000 Kč činí podle této smlouvy 17 629 Kč (pevný úrok 4 186 Kč + za zpracování a flexibilní splácení 5 780 Kč + za administrativní činnost a komfortní splácení 7 663 Kč). RPSN je vyčíslena 114,66%.
29. Ve smlouvě č. 650869615 ze dne 31. 3. 2017 je uvedeno, že jde o refinancování dřívější Smlouvy o zápůjčce číslo 589233367, na niž žalobkyně dlužila 5322 Kč. Náklady zápůjčky ve výši 12 000 Kč činí podle této smlouvy 9 956 Kč (pevný úrok 2941 Kč + za zpracování a flexibilní splácení 3162 Kč + za administrativní činnost a komfortní splácení 3851 Kč). RPSN je vyčíslena 133,21%.
30. Odvolací soud dospěl z provedených důkazů předmětnými smlouvami k dílčímu skutkovému závěru, že žalobkyně uzavřela se žalovanou celkem nejméně šest smluv o zápůjčce – Předmětné posuzované smlouvy sloužily k refinancování tří předchozích smluv, šlo o řetězení úvěrových smluv, které pravidelně vede ke vzniku dluhové spirály. Žalovaná jako podnikatel v oboru finančních služeb byla povinna rozpoznat situaci, která nasvědčovala tomu, že dlužník není schopen své závazky splnit. Ze svědecké výpovědi N. G., která uvedla, že nejdříve telefonicky žalobkyni nabídla úvěr a poté se setkaly, plyne, že to nebyla žalobkyně, kdo se na obchodní zástupkyni žalované obracel s požadavkem o zápůjčky, ale žalovaná sama byla iniciátorem řetězení úvěrů u žalobkyně.
31. Zatímco žalovaná tvrdí, že úvěry žalobkyni pomáhaly financovat různé platby v domácnosti a že splátka (zřejmě měsíční) byla v případě poslední úvěrové smlouvy snížena o 1093 Kč, jde o číslo, které nevystihuje reálnou finanční situaci žalobkyně. Ve skutečnosti další zápůjčky její finanční situaci zhoršovaly, neboť na počátku sledovaného období, před uzavřením úvěrové smlouvy dne 14. 12. 2016 hradila žalobkyně splátky z předchozích závazků ve výši 5 400 Kč (to plyne ze smlouvy o zápůjčce ze dne 14. 12. 2016), na konci sledovaného období již 8 260 Kč (to plyne ze smlouvy o zápůjčce ze dne 31. 3. 2017).
32. Vzhledem k datu uzavření všech tří úvěrových smluv soud I. správně aplikoval kromě obecně platné občanskoprávní úpravy zákon o spotřebitelském úvěru č. 259/2016 Sb. (dále také jen „ZspotřÚ“), který nabyl účinnosti prvním dnem čtvrtého měsíce po svém vyhlášení dne 5. 8. 2016, tj. dnem 1. 12. 2016, ve znění účinném do 30. 6. 2017.
33. Posuzovaný právní vztah je podle § 2 odst. 1) ZSpotřÚ spotřebitelským úvěrem, neboť je peněžitou zápůjčkou, poskytovanou spotřebiteli.
34. V tomto znění ZSpotřÚ upravil v ust. § 86 posouzení úvěruschopnosti spotřebitele v odst. 1) takto: *Poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. Dle odst. 2) citovaného ustanovení: Poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě **porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a***

způsobu plnění dosavadních dluhů. Dále upravil v ust. § 87 důsledky porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele v odst. 1) takto: *Poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná. Spotřebitel může uplatnit námitku neplatnosti v tříleté promlčecí lhůtě běžící ode dne uzavření smlouvy. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možnostem.*

35. V ust. § 95 ZSpotřÚ definoval informace poskytované před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru takto:

1) Před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení, musí být spotřebiteli poskytnuty informace o a) druhu spotřebitelského úvěru, b) kontaktních údajích poskytovatele, popřípadě zprostředkovatele, zejména poštovní adrese pro doručování, telefonním čísle, popřípadě adrese pro doručování elektronické pošty, c) celkové výši spotřebitelského úvěru a podmínkách jeho čerpání, d) době trvání spotřebitelského úvěru, e) zboží nebo službě a o jejich ceně, která by byla placena bez využití spotřebitelského úvěru, v případě spotřebitelského úvěru ve formě odložené platby za zboží nebo službu a smlouvy o vázaném spotřebitelském úvěru, f) **zápůjční úrokové sazby, podmínkách upravujících použití této sazby a popřípadě o jakémkoliv indexu nebo referenční úrokové sazbě použitelné pro počáteční úrokovou sazbu, jakož i o době, podmínkách a postupu pro změnu zápůjční úrokové sazby; uplatňují-li se za různých okolností různé úrokové sazby, uvádějí se výše uvedené informace o všech zápůjčních úrokových sazbách,** g) **celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit, a roční procentní sazbě nákladů na spotřebitelský úvěr, která musí být dále vysvětlena prostřednictvím reprezentativního příkladu s uvedením veškerých předpokladů použitých pro její výpočet, u které je poskytovatel povinen zohlednit požadavky na spotřebitelský úvěr, které mu spotřebitel sdělil; stanoví-li smlouva o spotřebitelském úvěru různé způsoby čerpání s různými poplatky nebo zápůjčními úrokovými sazbami a použije-li poskytovatel předpoklad uvedený v části 2 bodě 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, uvede, že jiné mechanismy čerpání uplatňované na tento typ spotřebitelského úvěru mohou vést k vyšším ročním procentním sazbám nákladů na spotřebitelský úvěr,** h) výši, počtu a četnosti plateb, jež má spotřebitel provést, popřípadě o způsobu přiručování plateb k jednotlivým dlužným částkám s různými zápůjčními úrokovými sazbami pro účely splácení, i) platbách za vedení jednoho nebo více účtů zahrnujících platební transakce a čerpání, ledaže je otevření účtu nepovinné, dále o platbách za používání platebních prostředků pro platební transakce i čerpání a o veškerých ostatních platbách vyplývajících ze smlouvy o spotřebitelském úvěru a o podmínkách, za nichž lze tyto platby změnit, j) případné povinnosti spotřebitele hradit notáři náklady spojené s uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, k) **případné povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě související se smlouvou o spotřebitelském úvěru, je-li uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek,** l) stanovené úrokové sazby použitelné v případě opožděných plateb nebo smluvní pokutě v případě prodlení spotřebitele a o veškerých dalších důsledcích vyplývajících z prodlení spotřebitele, m) případném požadovaném zajištění, n) právu na odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru, o) právu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru, o případném právu poskytovatele na náhradu vzniklých nákladů a o způsobu jejich stanovení, p) právu spotřebitele na okamžité a bezplatné vyrozumění o výsledku vyhledávání v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, je-li žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru zamítnuta na základě vyhledávání v databázi a o údajích o použité databázi, q) právu spotřebitele na bezplatné obdržení návrhu textu smlouvy o spotřebitelském úvěru, r) době, po kterou je poskytovatel vázán informacemi poskytnutými před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo návrhem na uzavření této smlouvy, a s) skutečnosti, zda případné použití kapitálu, vytvořeného platbami spotřebitele namísto splácení spotřebitelského úvěru, povede k úplnému splacení spotřebitelského úvěru.

36. Roční procentní sazba nákladů (RPSN) zahrnuje dle ust. § 133 ZSpotřÚ do celkových nákladů spotřebitelského úvěru dle odst. 1) tyto náklady: *Pro účely výpočtu roční procentní sazby nákladů se použijí celkové náklady spotřebitelského úvěru s výjimkou nákladů splatných spotřebitelem v důsledku neplnění některé z povinností stanovených ve smlouvě o spotřebitelském úvěru a jiných nákladů než kupní ceny, které je spotřebitel povinen při koupi zboží nebo poskytnutí služeb zaplatit bez ohledu na to, zda je transakce uskutečněna s využitím spotřebitelského úvěru nebo bez jeho využití, jako jsou zejména správní poplatky spojené se zápisem vlastnického práva do katastru nemovitostí.* Dle odst. 2) se do celkových nákladů spotřebitelského úvěru dále

*započítávají náklady na ocenění nemovité věci, je-li pro získání spotřebitelského úvěru nezbytné, a náklady na doplňkové služby, je-li uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek. Dle odst. 3) se náklady na doplňkové služby, jako je zejména pojistné, se zahrnují do celkových nákladů spotřebitelského úvěru, **s výjimkou případů, kdy a) je uzavření smlouvy o doplňkové službě nepovinné a b) v případě nákladů na zřízení nebo vedení účtu zaznamenávajícího platební transakce a čerpání, nákladů na používání platebních prostředků pro platební transakce a čerpání a dalších nákladů spojených s platebními transakcemi, byly náklady na tyto služby samostatně uvedeny ve smlouvě o spotřebitelském úvěru nebo v jiné smlouvě uzavřené se spotřebitelem.***

37. Právní posouzení splnění zákonných povinností žalovanou při poskytnutí spotřebitelských úvěrů žalobkyni, jak k němu soud I. stupně dospěl v odst. 30 až 40 svého rozsudku, neobstojí.
38. Žalovaná především nesplnila svou zákonnou povinnost upravenou v ust. § 86 odst. 1 a 2 ZspotřÚ: posoudit s odbornou péčí úvěruschopnost žalobkyně. Břemeno dokazování v tom to směru leží právě na žalované (srv. rozsudek ESD CA Consumer Finance C-449/13 ze dne 18. 12. 2014). Ačkoli žalovaná spolehlivě neprokázala, že měla k dispozici doklady o příjmech žalobkyně a jejího manžela, lze s odkazem na svědeckou výpověď N. G., která nebyla zpochybněna, vzít zkoumání příjmů žalobkyně za postačující. Žalobkyně sice namítla, že svědkyni nepředložila pracovní smlouvu a výplatní pásky, ale ani netvrdila, že příjmy v uvedené výši ona a její manžel nedosahovali. Z kontextu vyplývá, že předmětné doklady mohla žalobkyně předložit stejné obchodní zástupkyni dříve. Co se týče výdajů, svědkyně N. G. potvrzuje, že vyšla z údajů sdělených žalobkyní. Výdaje ve výši 5000 Kč (uvedené v zákaznických kartách ze dne 14. 12. 2016 a ze dne 5. 1. 2017), resp. 4 000 Kč (uvedeno v zákaznické kartě ze dne 31. 3. 2017) velmi pravděpodobně nemohou pokrývat ani skutečnou výši mandatorních výdajů domácnosti žalobkyně a jejího manžela - tj. cenu energií a vody, pojistné, poplatky za odvoz komunálního odpadu, případné poplatky za telekomunikační služby, televizní poplatek atd. Dalšími výdaji jsou nezbytné výdaje na stravování, ošacení, léky a služby. Žalovaná dostatečně nezkoumala skutečnou výši výdajů žalobkyně, nežádala jejich doložení žádným z dostupných dokladů. Pracovala s výší výdajů shora uvedenou a výše splátek, které žalovaná splácela žalované z titulu předchozích závazků. Skutečnost, že při uzavření poslední ze tří předmětných úvěrových smluv odhad výdajů domácnosti žalobkyně poklesl na částku 4000 Kč, dobře ilustruje účelovost výkazů o příjmech a výdajích, splátky doposud hrazené žalobkyní totiž dosáhly výše 7 060 Kč a po uzavření třetí z posuzovaných smluv o zápůjčce k nim přibyla další splátka 1 220 Kč.
39. Argument žalované, že posouzení úvěruschopnosti bylo dostačující s ohledem na nízkou výši úvěrů, rozhodně neobstojí. V době uzavření první posuzované smlouvy o zápůjčce – dne 14. 12. 2016, má žalobkyně nejméně tři závazkové vztahy se žalovanou, hradí splátky ve výši 5400 Kč (*plyne ze smluv o zápůjčkách a ze zákaznické karty ze dne 14. 12. 2016*) a zavazuje se žalované uhradit částku 40776 Kč, přičemž je jí jako úvěr vyplacena částka 12 131 Kč. Nešlo tedy o tak nízké částky, které by byly v majetkové situaci žalobkyně zanedbatelné.
40. Porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost v případě všech tří posuzovaných smluv je důvodem pro posouzení těchto smluv jako neplatných dle ust. § 87 odst. 1 ZspotřÚ: *Poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná.* Pro uplatnění námitky neplatnosti z tohoto důvodu ZspotřÚ upravuje tříletou lhůtu. Judikatura zaujala názor, že neplatnost smlouvy, stanovenou v ust. § 87 odst. 1 ZspotřÚ jakožto důsledek porušení povinnosti poskytovatele (řádně a s odbornou péčí) posoudit schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr je nutno vykládat za použití § 588 o. z. jako **neplatnost absolutní** (zdroj ASPI: JUD447423CZ), srv. rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. (Rc) 38 C 25/2020.

41. Dle ust. § 580 odst. 1) o. z.: *Neplatné je právní jednání, které se přiči dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.* Dle ust. § 588 o. z. *Soud přehledně i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přiči dobrým mravům, anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. To platí i v případě, že právní jednání zavazuje k plnění od počátku nemožnému.*
42. Dalším důvodem neplatnosti předmětných smluv, který odvolací soud posoudil odlišně od soudu I. stupně je žalobkyní namítaná výše úroků a poplatků žalobkyni poskytnutých úvěrů. Procentní sazba nákladů úvěrů poskytnutých žalovanou žalobkyni činila 226%, 114% a 133%. Pokud tato sazba přesáhne 100%, má ji judikatura za nepřiměřenou i u nebankovních poskytovatelů, kteří poskytují úvěry za rizikovějších podmínek než banky. V daném případě však ani žádné rizikovější podmínky nebyly tvrzeny, žalovaná totiž tvrdila, že žalobkyně je spolehlivě úvěruschopná a že je to prokázáno tím, že většinu svých závazků uhradila. Otázku, zda poplatek za hotovostní vyplacení úvěru a hotovostní týdenní inkaso a komfortní splácení, náleží do celkové výše nákladů předmětných úvěrů soud I. stupně neřešil, ani se blíže nezabýval tím, zda uvedené služby byly skutečně volitelné a zda si je žalobkyně dobrovolně za značně vysoký poplatek zvolila. Z okolností případu a provedených důkazů plyne minimálně to, že žalovaná žalobkyni silně motivovala k volbě těchto služeb právě tím, že jí nabídla okamžité hotovostní vyplacení úvěru, alternativou bylo bezhotovostní poskytnutí ve lhůtě dvou týdnů. Ze smluvních podmínek neplyne, zda s hotovostním vyplacením úvěru musela žalobkyně přijmout i službu hotovostního týdenního inkasa splátek a uhradit za to poplatek. Žalobkyni lze přisvědčit, že poplatky v součtu přesahují pevný úrok z úvěru a plní tak zjevně funkci skrytého úroku za účelem dodržení limitu dvoj až trojnásobku obvyklé úrokové sazby, kterou užívají bankovní poskytovatelé srovnatelných úvěrů.
43. Dle ust. § 555 odst. 1) o. z. se *právní jednání posuzuje podle svého obsahu.* Dle odst. 2) citovaného ustanovení platí, že *má-li být určitým právním jednáním zastřeno jiné právní jednání, posoudí se podle jeho pravé povahy.*
44. Pokud má žalovaná za to, že ochrana spotřebitele v úvěrovém vztahu má nastoupit až tehdy, kdy ztratí schopnost své závazky splácet, taková úvaha je zcela nesprávná. Ochrana spotřebitele, který je coby smluvní strana ve slabším postavení, má funkci preventivní, vede totiž poskytovatele úvěrů a dalších služeb k férovému postupu vůči spotřebitelům. Kromě funkce ochrany práv konkrétních spotřebitelů má rovněž funkci ochrany veřejného pořádku. Veřejný pořádek lze v této situaci spatřovat v dodržování zákonů a dalších právních předpisů a dodržování obchodních zvyklostí v duchu slušnosti a férovosti.
45. Co se týče informovanosti žalobkyně o podmínkách poskytnutých úvěrů a splnění povinnosti informovat úvěrovaného, která dle ust. § ZSpotřÚ tíží žalovanou, argument žalobkyně, že za 30 až 45 minut nebylo možné úplné informování stihnout, nepostačí k závěru, že žalovaná svou povinnost nesplnila. Žalobkyně neupřesnila, které informace jí při sjednání úvěru chyběly, případně které zjistila až po jeho sjednání. Proto tento důvod neplatnosti smluv o zápůjčce odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně neshledal.
46. Co se týče uznání dluhu žalobkyní ze dne 11. 9. 2017, soud I. stupně jím provedl důkaz, ale žádné skutkové zjištění z něj nevyvodil. Toto právní jednání nepředstavuje nový právní titul závazku, ale jedná se o právo akcesorické. To znamená, že *„dohoda o uznání dluhu je platná jen tehdy, vznikla - li platně také pohledávka, k jejímuž zajištění má sloužit.“* (srv. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1171/2000 ze dne 28. 4. 2002). Pokud se žalované podařilo prokázat, že dluh vůbec nevznikl, pak je tato skutečnost způsobilá vyvrátit právní domněnku existence dluhu uznaného písemně co do důvodu a výše. (srv. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1368/2009 ze dne 28. 4. 2011). Odvolací soud proto ve shodě se soudem I. stupně k písemnému uznání dluhu žalobkyní nepřihlížel.

47. Smlouvy o úvěru, uzavřené žalobkyní a žalovanou, jsou absolutně neplatné pro rozpor se zákonem ve smyslu ust. § 588 o. z. Proto je nárok žalobkyně na vydání bezdůvodného obohacení ve smyslu ust. § a 2991 odst. 2 o. z. ve výši plateb žalobkyně, přesahujících jistinu poskytnutých úvěrů, po právu.
48. Spolu s částkou 30 956 Kč uznal odvolací soud žalovanou povinnou uhradit žalobkyni v souladu s ust. § 1970 o. z. rovněž úrok z prodlení, počátek jeho běhu vázala žalobkyně na uplynutí dodatečné lhůty, kterou žalované poskytla ke splnění závazku uvedené v předžalobní výzvě ze dne 22. 8. 2019. Výše úroku z prodlení byla stanovena dle vl. nař. č. 351/2013 Sb.
49. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud postupem dle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. napadený rozsudek změnil tak, že žalobě v plném rozsahu vyhověl (výrok I.).
50. Ve vazbě na úspěch žalobkyně v řízení poté v souladu s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. změnil výroky o nákladech řízení tak, že je uložil nahradit neúspěšné žalované.
51. Náhrada nákladů řízení před soudem I. stupně sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 239 Kč, dále z odměny za zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve výši 2 340 Kč za každý ze šesti úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva se skutkovým a právním rozbohem, sepis návrhu na zahájení řízení, písemné vyjádření ve věci samé ze dne 23. 4. 2020 a ze dne 13. 4. 2021, účast na jednání soudu dne 15. 4. 2021 a dne 22. 6. 2021), dále z paušální náhrady hotových výdajů stanovené dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý ze šesti poskytnutých úkonů právní služby, z náhrady cestovného dle ust. § 13 odst. 1 a 5 advokátního tarifu dvakrát po 3 411,20 Kč a z náhrady ztráty času cestou právního zástupce žalobkyně ke každému soudnímu jednání dle ust. § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 1 400 Kč.
52. Právní zástupce žalobkyně cestoval ze sídla své advokátní kanceláře ve Veselí nad Moravou k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 a zpět, tj. 2 x 296 km osobním automobilem Škoda Rapid, RZ xxx se spotřebou 4,9 l benzínu na 100 km. Dle vyhl. MPSV č. 589/2020 Sb. činí cena 1 l benzínu 27,80 Kč a náhrada za opotřebení vozu 4,40 Kč za 1 km. Náhrada 2 604,80 Kč. Jedna cesta trvá 3 hodiny 9 minut, tj. 14 započatých půlhodin za cestu tam a zpět. Dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu činí náhrada za započatou půlhodinu 100 Kč. V souvislosti s každým jednáním tedy náleží náhrada ve výši 1 400 Kč. Žalobkyni náleží dle ust. § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. náhrada za daň z přidané hodnoty, již je její právní zástupce plátcem.
53. Výpočet: $1239 + [(6 \times 2\,340 + 6 \times 300 + 2 \times 3\,411,20 + 2 \times 1\,400) \times 1,21] = 32\,048,50$ (Kč)
54. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. Žalobkyně byla v odvolacím řízení plně úspěšná. Proto odvolací soud žalobkyni přiznal za zaplacený soudní poplatek z odvolání 1 548 Kč, dále za právní zastoupení za 2 úkony právní služby (za sepis odvolání a účast na ústním jednání dne 5. 1. 2022 po 2 340 Kč podle ust. § 7 ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. k) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, dvě paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Co se týče repliky žalobkyně k vyjádření žalované, v němž nebyly tvrzeny žádné nové argumenty ani neobsahovalo nové důkazní návrhy, šlo o sice podání ve věci samé, ale účastník k němu nebyl soudem vyzván a argumenty, obsažené v replice mohla žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce odvolacímu soudu sdělit při jednání. Dále žalobkyni náleží náhrada cestovních výdajů podle ust. § 13 odst. 1 a 5 advokátního tarifu.

55. Právní zástupce žalobkyně cestoval ze sídla své advokátní kanceláře ve Veselí nad Moravou k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 a zpět, tj. 2 x 296 km osobním automobilem Škoda Rapid, RZ xxx se spotřebou 4,9 l benzínu na 100 km. Dle vyhl. MPSV č. 511/2021 Sb. činí cena 1 l benzínu 37,10 Kč a náhrada za opotřebení vozu 4,70 Kč za 1 km. Náhrada představuje 3858,60 Kč. Jedna cesta trvá 3 hodiny 9 minut, tj. 14 započatých půlhodin za cestu tam a zpět. Dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu činí náhrada za započatou půlhodinu 100 Kč, celkem náhrada představuje 1 400 Kč. Žalobkyni náleží dle ust. § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. náhrada za daň z přidané hodnoty, jíž je její právní zástupce plátcem.
56. Výpočet: $1548 + [(2 \times 2\,340 + 2 \times 300 + 3858,60 + 1400) \times 1,21] = 14\,299,70$ (Kč)
57. Náhrada nákladů řízení žalobkyně před soudy obou stupňů činí $32\,048,50 + 14\,299,70 = 46\,348,20$ Kč (výrok II.)
58. Výrok III. o povinnosti zaplatit náhradu nákladů státu vychází z ust. § 148 o. s. ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 2 o. s. ř., stát má podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil. V této věci vynaložený náklad státu v souladu s usnesením soudu I. stupně ze dne 1. 7. 2021, č. j. 11 C 326/2019-100, představuje svědečné přiznané svědkyni N. G. ve výši 3 258 Kč. Žalovaná byla v řízení neúspěšná, proto jí odvolací soud uložil tuto částku státu uhradit.
59. Ke splnění uložených povinností byla žalované stanovena obecná pariční lhůta (§ 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř., a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 5. ledna 2021

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu